ప్రశ్నతో ప్రయాణం

Etukala Anjali

POETRY & ILLUSTRATIONS

Prashnatho Prayanam

ప్రశ్నతో ప్రయాణం

PRASHNATHO PRAYANAM

Etukala Anjali
B.A. III Year
TGSWRDC, Nizamabad

SCHOOL OF
EMERGING WRITERS

We sincerely thank

Dr. ALAGU VARSHINI

Secretary, TGSWREIS

Book Title : **Prashnatho Prayanam**
Author : Etukala Anjali
Chief Editor : Dr. K. Sandhya Deepthi
ISBN : 9789348512215
First Edition : 2024

Copyright© **Etukala Anjali**
The authors are responsible for the contents of their papers compiled in the publication. The publishers or the printers or the editors are not responsible to any consequences of copyright infringement for the works presented in this volume. In spite of best efforts, there could be some errors in this publication and the reaches are requested to communicate any errors to the editors to avoid any such errors in future.

Paramount Publishing House
Plot No. A-531, H.No. 4-32-521, Phase-1, Allwyn Colony, Kukatpally, Hyderbad.
Ph. 7799000082
Sales Offices:
Hyderabad
Plot No. A-531, H.No. 4-32-521, Phase-1, Allwyn Colony, Kukatpally, Hyderbad.
Ph. 7799000082
New Delhi
C/14, SDIDC Work Centre Jhilmil Colony, New Delhi-100095,
paramountpublishers@gmail.com I alluriasr2005@yahoo.com
Published by Krishna Prasad Alluri for Paramount Publishing House and printed by him at Sai Thirumala Printers.

SCHOOL OF
EMERGING WRITERS
TGSWREIS

అంజలి మంజులవాణి

"అర్ధభాగంలోని అర్ధమేమాయే,"

"సంపాదన లేని జీవితం / సర్దుబాటుతో సుఖాంతం,"

"గమ్యాన్ని ఒడి చేర్చుకొని గగనమై నిలిచా,"

"రాసి పెట్టుకో... రానున్న రోజుల్లో ప్రశ్నగా ఉంటావు"

మొదలైన కవితా పంక్తులు చూస్తే ఎంతో అనుభవజ్ఞుడైన కవి రచనలుగా కనిపిస్తాయి. కాని ఈ పంక్తులను రాసిన రచయిత్రి ఒక డిగ్రీ అమ్మాయి అని తెలిస్తే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. హోదాలో నన్ను మించిన మా (అ) పూర్వ విద్యార్థిని (కాబోయే డాక్టర్) శ్రీమతి కే. రజిత తన విద్యార్థిని రాసిన కవితలను సంపుటిగా ప్రచురిస్తున్నాము, మీరు ముందుమాట రాయాలని కలిసినపుడు డిగ్రీ విద్యార్థిని కవితల్లో ఏముంటుందిలే ఎదో ఒక పేజిలో రాసిద్దామనుకున్నా. కాని చదవడం ప్రారంభించిన తరువాత ఆ చిన్నచిన్న కవితల్లో ఆ అమ్మాయి వెలిబుచ్చిన భావాలు నన్ను ఆశ్చర్యపరిచాయి. వయసులో చిన్న అయినా, భావాల్లో, భావవ్యక్తీకరణలో అద్భుతమైన సృజనాత్మక ప్రతిభ కనబరిచిన తీరు నచ్చింది. "ప్రశ్నతో ప్రయాణం" అనే ఈ కవితా సంపుటిలో కవయిత్రి ఇటుకల అంజలి కవిత్వీకరించిన భావాలను విశ్లేషిస్తే ఇది ముందుమాట కాకుండా ఒక విమర్శావ్యాసమయ్యేలా ఉందనిపించింది. అందుకే నా భావాలన్నీ కాకుండా కొన్నిటిని "అంజలి మంజులవాణి" గా ఈ ముందుమాటలో పొందుపరిచే ప్రయత్నం చేస్తాను.

"వలస వలపు" కవితలో "కన్నీటి దారులు" అనే పదప్రయోగం "కన్నీటి ధారలను" గుర్తుకుచేస్తూ వలస వెళ్ళిన వారి జీవితాలలోని వ్యధను కళ్ళకు కడుతున్నది. "వలస వలపు" కవితలోని సామాజిక సమస్యకు "గల్ఫ్‌లో నాన్న" కవితలో పరిష్కారాన్ని చూపింది అంజలి. తాను చిన్ననాడు అనుభవించిన పల్లెటూరి, పేద, దిగువ మధ్యతరగతి జీవితగాథలు, వారనుభవించే వ్యధలను అనేక విధాలుగా కవిత్వీకరించింది.

"నీవే" కవితలో "ఎదురుచూపుతో యదార్ధంగా ఉన్నాను" అనడంలో తెలంగాణభాషా సౌందర్యం కనిపిస్తుంది. యదార్ధంగా అనే పదాన్ని తెలంగాణ

మాండలికంలో నిజాయితీగా, మనస్ఫూర్తిగా అనే అర్థాలతో వాడుతారు. గ్రామీణ వాతావరణంలో మాత్రమే వినిపించే ఈ పదాన్ని పెద్దల ద్వారా విని సందర్భశుద్ధిగా తన కవితలో వినియోగించుకోవడం బాగుంది. ఇలాంటి తెలంగాణ మాండలిక పదాలు అనేక కవితల్లో కనిపించడం ఆనందాన్ని కలిగించే అంశం. ఈ పదాలు తెలంగాణ స్థానికతతో పాటు స్వాభిమానానికి ప్రతీకలుగా నిలుస్తాయి.

"చెరిగిపోయిన తిలకం" కవితలో కవయిత్రి అంజలి హృదయ పరిణతి కనిపిస్తుంది. అర్థాంగిని అర్థభాగం అనడం సాధారణ విషయం. కానీ ఈ కవితలో వితంతువుగా మారడాన్ని సూచిస్తూ భర్త అనే అర్థభాగం పోయాక మిగిలిన అర్థభాగానికి అర్థం లేకుండా పోతుందని తెలుపడం, వితంతువులకు సమాజంలో జరుగుతున్న అవమానాలకు నిదర్శనంగా భావించవచ్చు. "అర్థభాగంలోని అర్థమేమాయే" వంటి కవితా భాగాలు అమ్మాయి ఆలోచనలలో పరిపక్వతను పట్టిస్తున్నాయి.

"చిన్ననాటి గురువు", "నేనెరుగలేదు", "వర్షం" మొదలైన కవితలు బహుశా కవిత్వం రాస్తున్న ప్రారంభకాలం నాటివి అనుకుంటాను. కవిత్వం అంటే ప్రాస అనే భావన ప్రారంభంలో సహజం. అలా ప్రాసకోసం ప్రాకులాడిన విధానం ఈ కవితల్లో కనిపిస్తుంది. అయినా భావానికి తగిన ప్రాస పదాలు వినియోగించి చక్కని కవితలు రాసింది. ఈ కవితలు చదివి ఆపితే అంజలిలోని కవిని చూడలేము. ఆమె భావాలను ఆస్వాదించలేము. ఆమె భావాల్లో వచ్చిన పరిణతిని పరికించలేము. "అందాల రాక్షసి", "కృషి", "ప్రేమతో పిన్ని" మొదలైన కవితల్లో ఆమె మనసులో కలిగిన భావాలకు అలవోకగా అక్షరరూపాన్ని ఇచ్చిన తీరును అభినందించలేము.

అమ్మాయి వయసుకు తగిన భావాలు, ఆవయసులో వచ్చే ఆలోచనలు కొన్ని కవితల్లో కనిపిస్తాయి. "పరవసం" కవితలో "మరువలేని ప్రేమ తరుణం / కరిగిపోదు ప్రేమ కావ్యం" వంటి కవిత పంక్తుల్లో యుక్తవయసులో కలిగే ఆకర్షణకు, అనుభవం పెరిగిన తరువాత పుట్టేప్రేమకు తేడాను తెలుసుకున్నట్టు కనిపిస్తుంది. "పరవసం" కవితలో చెప్పిన ఆకర్షణలో పడి అనాలోచిత నిర్ణయాలు

తీసుకొని, ప్రేమ అనే బంధనాల్లో చిక్కకూడదనే చక్కని సందేశాన్ని "బంధనం" కవితలో వెలిబుచ్చింది. ఈ రెండు కవితలను పక్కపక్కనే పెట్టిన సంపాదకురాలు డా.సంధ్యాదీప్తి గారి ఆలోచన అభినందనీయం. ప్రేమ మైకంలో పడి, ఎవరితోనో వెళ్ళిపోయి, ముప్పై ముక్కలుగా మారుతున్న, ఫ్రిజ్జులలో మాంసపు ముద్దలుగా మిగిలిపోతున్న, సూట్‌కేసుల్లో మృతదేహాలుగా ప్రత్యక్షమవుతున్న, బండలతో మోది చంపబడుతున్న, తల్లిదండ్రులకు కడుపుకోతను మిగులుస్తున్న అబలలను ఆలోచింపచేసే కవితలు "ప్రశ్నతో ప్రయాణం" అనే ఈ సంపుటిలో ఎన్నో ఉన్నాయి. కవికి సామాజిక బాధ్యత ఉండాలంటారు. చిన్న వయసులోనే ఆ బాధ్యతను తీసుకున్న తీరు బాగుంది. ఆ భావాలను అభినందించి, ఈ కవితలకు జీవం పోసిన డా. సంధ్యాదీప్తి, కే. రజితల కృషి అభినందనీయం. "చెదిరిన స్వప్నం", "మది", "మైమరపు", "మాయ", "యవ్వనం", "ఆమె", "నమ్మకద్రోహం", "ఆశ్చర్యం" మొదలైన కవితల్లో యుక్తవయస్సు భావాలకు అక్షర రూపం కల్పించడంలో సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణ బాగుంది.

చాలా కవితల్లో వయసుకు మించిన భావాలు తొంగిచూస్తాయి. "రాజ్యం" కవితలో "రాసిపెట్టుకో... రానున్న రోజుల్లో ప్రశ్నగా ఉంటావు" అని రాజకీయ నాయకులను సంబోధించినట్టు కనిపిస్తుంది కానీ చేయగలిగే సామర్థ్యం ఉండి, చేయాల్సిన పనిని, చేయాల్సిన సమయంలో చేయకుండా ఉంటే భవిష్యత్తులో ప్రశ్నగా మారతావని ప్రతీ మనిషికీ చేసిన హెచ్చరిక అది. "సమాజం" కవితలో "కాకులాయేనమ్మ కాలం / గుడ్డిదాయేనమ్మ లోకం" అనే పాదాలు నేటి సమాజ స్థితికి అద్దం పడుతున్నాయి. ఈ పాదాలను పరిశీలిస్తే కవికి కావలసిన అల్పాక్షరాల్లో అనల్పార్థాన్ని నిక్షిప్తం చేయడమనే లక్షణం కనిపిస్తుంది. అనుభవం ద్వారా రావలసిన ఈ భావాలు ఈ వయసులో పెద్దల సాంగత్యం వల్ల అందినవిగానే భావిస్తాను. "కానరాని చిత్రం" కవితలో "కనుమరుగైన మనస్సు" పదబంధం సమకాలీన సమాజంలో నానాటికి తగ్గుతున్న మానవత్వాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది. "జవాబు", "అబల", "హద్దు", "ఒంటరి పోరాటం", "అమ్మతనం", "అంధులు" మొదలైన కవితల్లో అనుభవానికి మించిన భావాలను వెలిబుచ్చింది. ఈ భావాలు అధ్యయనం ద్వారా సంపాదించినవి అనుకుంటాను.

అమ్మాయి కవితల్లో ఒకసారి ఆత్మన్యూనత, మరోసారి ఆత్మాధిక్యం, ఇంకోసారి అసందిగ్ధస్థితులు తొంగిచూస్తాయి. గల్ఫ్‌లో నాన్న, గెలుపు, జవాబు మొదలైన కవితల్లో ఆత్మాధిక్యం కనిపిస్తే, చెదిరిన స్వప్నం, తలరాత, మొదలైన వాటిలో ఆత్మన్యూనతా భావాలు కనిపిస్తాయి. మైమరపు, హృదయ ఎద మొదలైన భావాల్లో అసందిగ్ధత వినిపిస్తాయి. వీటికి కారణం ఆలోచిస్తే అమ్మాయి పెరిగిన పేద, గ్రామీణ వాతావరణం వల్ల కలిగిన అభద్రతా భావం వల్ల ఆత్మన్యూనత, సాంఘిక సంక్షేమ గురుకులంలో కలిగించే ఆశాభావం వల్ల ఆత్మాధిక్యత, వీటి మధ్య తొనికిసలాట కారణంగా అసందిగ్ధతలు కలిగినట్లు స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఇలాంటి ప్రయత్నాల కారణంగా జీవితంలో ఉన్నత స్థితికి చేరుకోవాలనే ఆశయం కలగడం సహజం.

బంధనాలు లేని భావావిష్కరణ కవికి కావలసిన ప్రధానవనరు. అది పుష్కలంగా లభిస్తున్న చోట ఇలాంటి కవితా సంపుటాలు ఎన్నో వస్తాయనడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. వర్ధమాన కవయిత్రికి చేయూతనిస్తున్న అధ్యాపకులు డా. సంధ్యాదీప్తికి, శ్రీమతి కే. రజితకు అభినందనలు. వీరి కృషికి ఆర్థిక సహకారం అందిస్తున్న సొసైటి యాజమాన్యానికి ధన్యవాదాలు. అమ్మాయి ఇటుకల అంజలి సృజనాత్మక సాహిత్య రంగంలో మరెన్నో శిఖరాలు అందుకోవాలని మనస్ఫూర్తిగా ఆశీరభినందనలు తెలుపుతున్నాను.

తేది: 09.02.2024

డా. వారె దస్తగిరి

నిజామాబాద్.

తెలుగు పాఠశాల సహాయకులు

జి.ప.ఉ.పా., గుండారం

నిజామాబాద్

సెల్: 9505023001

ముందుమాట

నేటి కాలంలో ఎంతో వైవిధ్యంగా కవిత్వ వస్తువు తళతళలాడుతుంది. అనేక కోణాలనుండి రచయితలు సమాజాన్ని చూస్తున్నారు. వారి జీవితం నుంచే వస్తువును తీసుకొని అక్షరీకరించడంలో నేటి యువ రచయితలు ముందున్నారు. వారి గతం, బాల్యం, స్నేహం, గ్రామం, నగరం, ఇలా ఎన్నో అంశాలు కవిత్వ రూపాన్ని దాల్చుతున్నాయి.

అంజలి ఇటుకల వచన కవిత్వం నిత్యజీవితంలోని అనేక అంశాలను అక్షరీకరించింది. తన గమ్యంలో గగనాన్నే గెలిచేంత పట్టుదల. 'రాజ్యం' కవితలో రాజుగా ఉండి రాజ్యమేలు లేదంటే ప్రశ్నగా మిగులుతావనీ, 'మాయ' కవితలో మదిలోని ఆలోచనలు మనసును మసకబారేలా మాయలో పడేశాయని అద్భుతంగా చెప్పింది. 'జీవితం' కవితలో 'చిరునవ్వు' మైమరిపించేనని, 'జవాబు' కవితలో ప్రశ్నలకు సమాధానంగా, పర్వతాలు అధిరోహించిన, ఆకాశాన్ని అంటిన అలసట తెలియని పెదాలపై చిరునవ్వేనని.

'నాన్న' కవితలో ఆయన ఆశయాన్ని నిలబెడతాననీ, 'నేనెరుగలేదు' కవితలో ప్రకృతిలోని అందమైన దృశ్యాలను ఎరిగి, ఎరగలేదంటూ చిత్రంగా వర్ణిస్తుంది. 'చెరిగిన స్వప్నం' కవితలో మౌనం కూడా భారంగా మారిందని, 'నమ్మకద్రోహం' కవితలో సమాజంలో డబ్బుకు లోకం దాసోహం అన్నట్లుగా సంపద కొరకై పరుగులు తీస్తూ మానవత్వం మరిచిపోయి, అధర్మమార్గంలో చలిస్తూ అన్యాయంగా జీవిస్తూ నమ్మకద్రోహం

చేస్తున్నారని, 'అమ్మతనం' కవితలో కళ్లల్లో మెరుపుదనం, హృదయంలో ప్రేమవనం, చిన్న చిన్న విజయాలకే ఉప్పొంగే తల్లి, తన చిరునవ్వుల కొరకే, ఈ బిడ్డ పడే తపన అంతా అద్భుతమైన వర్ణన.

మా విద్యార్థులు ఈ చిన్న వయస్సులోనే కవిత్వం రాస్తున్నారంటే మాకు చాలా గర్వకారణంగా ఉంది. యువత నేటి తరానికి వెలుగు అంటారు. సమాజాన్ని నిర్మించడంలో యువత పాత్ర ఎంతో ఉంటుంది. అంజలి ఇటుకల సాహితీ రంగంలో దూసుకెళ్ళడానికి సిద్ధమైన ఒక బాణం అని చెప్పవచ్చు. మా విద్యార్థి భవిష్యత్తులో గొప్ప రచయిత కావాలని ఆశిస్తూ...

❀❀❀ శుభం ❀❀❀

కె.రజిత

(తెలుగు డిపార్టుమెంట్)

కవితాంజలి

నేను కవిత్వాలను విన్నప్పుడు, చదివినప్పుడు నాకు కూడా కవిత్వాలు రాయాలనే పట్టుదల మొదలైంది. అందుకు నేను ఎంతోకృషి చేశాను.

ఎంతోకష్టపడి సాధ్యమయినంత వరకు నాకు వచ్చిన దానిని ఎంతో చాకచక్యంగా వర్ణించాను. నేను కవిత్వాలను రాస్తున్నప్పుడు అసలు నేనేనా ఇలా రాస్తున్నది అని, సందేహం కలిగింది.

నేను మొదటగా కవిత్వాలు రాయాలనుకున్నప్పుడు కొందరు గొప్ప మేధావుల పుస్తకాలను పూర్తిగా చదివాను. గజల్ మరియు మన్మసిద్ధి పుస్తకాలను బాగా చదివి, వాటిని నాకు నేను వర్ణించుకొని ఇలానే నాకు నచ్చిన ఆలోచనలతో రాయాలి అని నిర్ణయించుకొని రాయడం మొదలుపెట్టాను. ఇలా గొప్ప కవుల పుస్తకాలు చదివి రాయడం నాకు ఎంతో ఆనందదాయకంగా ఉంది. నా కలను వృధాగా పోనియ్యను. ఇలానే మరికొన్ని కవిత్వాలు, కథలను రాస్తాను.

కవిత్వాలు రాస్తున్నప్పుడు మా ఇంగ్లీష్ డిపార్టుమెంట్ డాక్టర్ కె.సంధ్యాదీప్తి మేడమ్ గారు సహాయం చేశారు. మేడమ్‌కి నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు.

– ఇటుకల అంజలి

CHIEF EDITOR:
Dr. K. Sandhya Deepthi

EDITING & ILLUSTRATIONS BY:
Akshaya Thelu

Letter to the Readers

To exist, is to create. We wish our young souls to become creators of stories —stories that talk that sing, that move; stories that show and wish to be seen. School of Emerging Writers is enthralled by the essential vision, which is to democratise creativity: to let the minds of our up-and-coming generation of story-tellers delve into every possible dimension of thought, to let their imagination unfold the 'very own' narratives and to let their expression be channeled around ways which leave a liberal room to manoeuvre in the process of self-discovery.

The Book-Writing Project is keen to reconnoiter the process of sharing common imagination and how such a united creative spirit eventually shapes assertiveness among students towards thought. Academics establish strict frontiers; sometimes, institutionalise the charisma of growing and learning within the classroom contexts. Nevertheless, no one is better than a mentor who can map through the mental geography of student community. As a diverse range of skills among students are ceasing to evolve due to a lack of diversity in opportunities— primarily in the arts — one needs to choose to be disquiet about limiting someone's potential by not creating opportunities. Because, as teachers and leaders, we need to create spaces; spaces that accommodate all variety of talents. For that reason, an initiative as this becomes instrumental in constructing one's own creative capabilities outside the traditional framework of academics; discovering and trusting their own selves as capable individuals. We therefore, dream of a liberal space where the boundaries of language, of genre and of subject are discerningly alleviated, helping students stand up to their own individual and collective anxieties.

The famous martial artist, cultural icon and often ideally referred to as "artist + philosopher", Bruce Lee states, "You must be shapeless, formless, like water. When you pour water in a cup, it becomes the cup. When you pour water in a bottle, it becomes the bottle. When you pour water in a teapot, it becomes the teapot. Water can drip and it can crash. Be water, my friend." 'To be water', as Bruce Lee unequivocally suggests, be the life-force of this endeavour; be immeasurably accommodative of everything and every infinitesimal idea sparkling far away in the imaginative minds of this young generation. Discover the brightest and the farthest stars.

Dr. K. Sandhya Deepthi
Coordinator,
School of Emerging Writers,
TGSWREIS.

About the Artist

Annagoud Samyuktha has done wonderful illustrations for Anjali's book, “Prashnatho Prayaanam.” Her parents are A. Ramesh Goud and A. Sarala and her siblings are Annagoud Chandana. Samyuktha is from Makloor village, Makloor Mandal, Nizamabad District. She is currently pursuing BA III year at TGSWRDC(W), Nizamabad. She enjoys engaging herself with painting, photography, reading books and video editing. Her favourite book is *Nalugova Gadhilo Natyamayuri* authored by her dear friend, Gangothri Ramagiri. Samyuktha opines that, “All art is love and it is the expression of human heart. Art has long been a medium through which love is visually expressed.” She believes that painting is presented as silent spectacle of human thought. Painting express feelings words cannot capture. Samyukta says, “I perceived a distinct kind of tenderness as I illustrated for each poem from Anjali's *Prashnatho Prayaanam*. Engaging in the artwork has given me a complete sense of fulfilment and I truly believe that the confluence of my hands and mind have given birth to a beautiful artwork.”

S.No.	Title	Page. No.
1.	వలస, వలపు	1-2
2.	కానరాని చిత్రం	3-4
3.	నీవే	5-6
4.	చెరిగిపోయిన తిలకం	7-8
5.	నిశబ్దంలో నేను	9-10
6.	చిన్ననాటి గురువు	11-12
7.	పరవసం	13-14
8.	బంధనం	15-16
9.	జీవితం	17-18
10.	సర్దుబాటు	19-20
11.	గెలుపు	21-22
12.	రాజ్యం	23-24
13.	సమాజం	25-26
14.	లోకం	27-28
15.	గల్ఫ్‌లో నాన్న	29-30
16.	వర్ణం	31-32
17.	నేనెరుగలేదు	33-34
18.	చెదిరిన స్వప్నం	35-36
19.	మది	37-38
20.	మైమరపు	39-40
21.	చిట్టి గుండె	41-42
22.	తలరాత	43-44
23.	జవాబు	45-46

S.No.	Title	Page. No.
24.	కృషి	47-48
25.	ప్రేమతో పిన్ని	49-50
26.	అబల	51-52
27.	హద్దు	53-54
28.	మాయ	55-56
29.	ఒంటరి పోరాటం	57-58
30.	యవ్వనం	59-60
31.	తాను	61-62
32.	అమ్మతనం	63-64
33.	నమ్మకద్రోహం	65-66
34.	ఆమె	67-68
35.	వర్షం	69-70
36.	అనుభవం	71-72
37.	ఆశ్చర్యం	73-74
38.	బంధం	75-76
39.	అంధులు	77-78
40.	హృదయ వ్యధ	79-80
41.	నా పాట	81-82

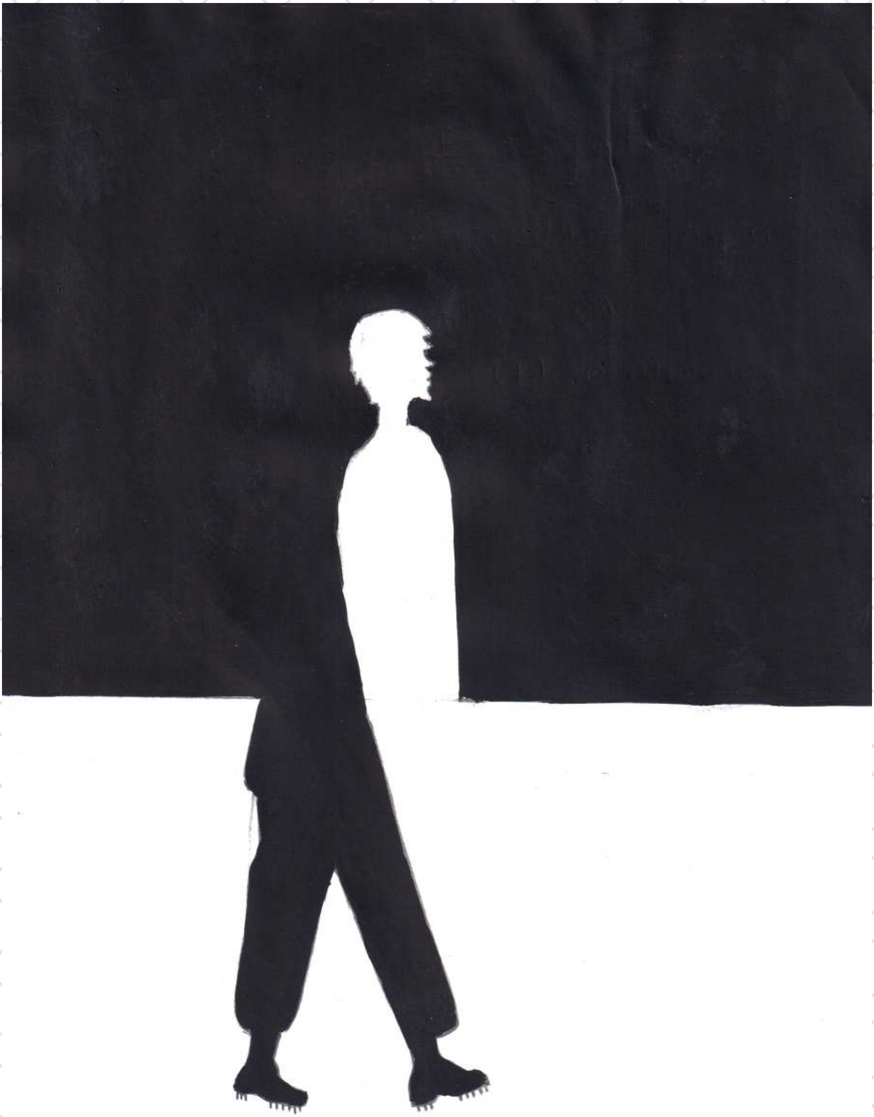

1. వలస, వలపు

తొలిసారి చూసి తొలిప్రేమనైన

కడసారిచూసి కనుమరుగైపోయినా

కన్నీటిదారుల్లో కాటికే సాగినా

వలసెల్లి నేను వంగేట్లో పోయిన!

౨. కానరాని చిత్రం

ఆరారు కాలాలు

అరవై రోజులు

గడచిన సమయం

కరిగిపోయిన దీపం

ఏరులైపారిన కన్నీరు

వెక్కిలి నవ్వులు

కానరాని చిత్రం

కనుమరుగైన మనస్సు

కదలిక లేని జీవితం.

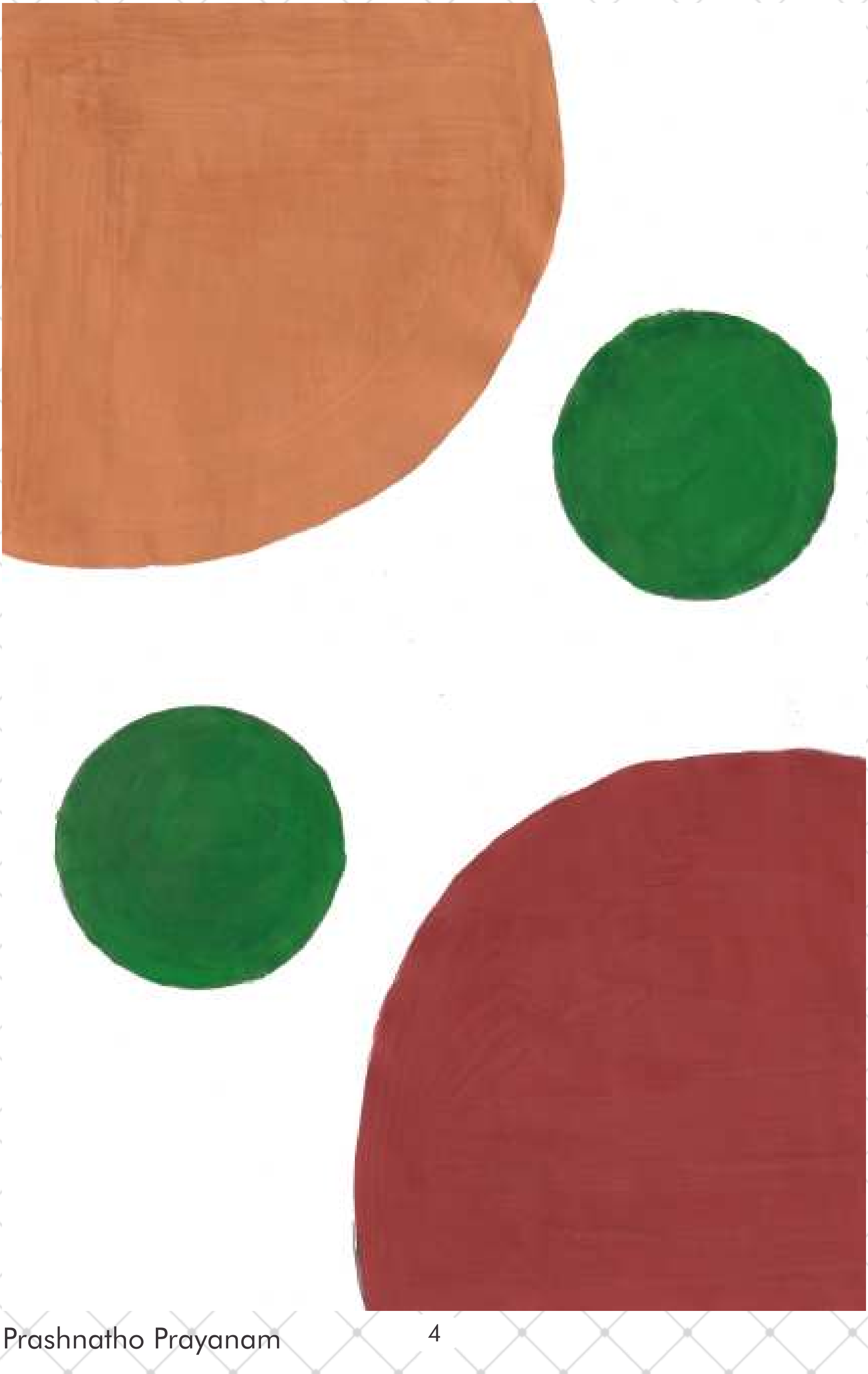

౩. నీవే

చిన్ననాటి స్నేహంలో
చిత్రాలను చూసాను,
చిరకాల స్నేహంలో
చిత్రమై ఉన్నాను,
వదిలిన నీ జ్ఞాపకాలతో
కాలాలు గడిపాను,
నువ్వు చూపిన ప్రేమలో
నిమగ్నమై ఉన్నాను,
గుర్తువచ్చిన క్షణాలలో
ఎప్పుడు వస్తావని ఎదురుచూపుతో
యదార్థంగా ఉన్నాను.

4. చెరిగిపోయిన తిలకం

నుదిటిన తిలకం చెరిగిపాయే

సిగలోన పూలు రాలిపాయే

కాలిమట్టెలు విరిగిపాయే

నిండుగున్న మెడ బోసిపాయే

మిద్దెలెక్కిన మేను పయనమాయే

అద్దాల నీ చీర రూపమేమాయే?

అర్ధభాగంలోని అర్థమేమాయే?

౬. నిశబ్దంలో నేను

నిశబ్దంలో నిటారుగా నిలబడి

చడిచప్పుడు లేక చతికిల పడియున్న

మొద్దుబారిన మెదడు, ముఖం వెలబెట్టినా

అర్థంకాని పదాలతో సతమతమౌతున్న

ఏమిటో ఈ స్థితి?

ఎందుకో ఈ పరిస్థితి?

౬. చిన్ననాటి గురువు

ఓ గురువుగారు

విద్యాబుద్ధులు నేర్పారు

వివేకాన్ని ప్రసాదించారు

చదువుల సారమై వెలిశారు

నా జీవిత మార్గమై నిలిచారు

వ్యాకరణ చమత్కారాలు వినిపించారు

సాకారమైన తెలుగై కనిపించారు

దుర్గుణ లక్షణాలు వదిలించారు

సద్గుణ గుభాళింపులు చవిచూపించారు

సరదాగా పాఠాలు జీర్ణింపజేశారు

జీవిత గుణపాఠాలు ఒంటబట్టించారు

నైతిక విలువలను కణకణాన నూరిపోశారు

సామాజిక బాధ్యతను గుర్తెరిగేలా చేశారు.

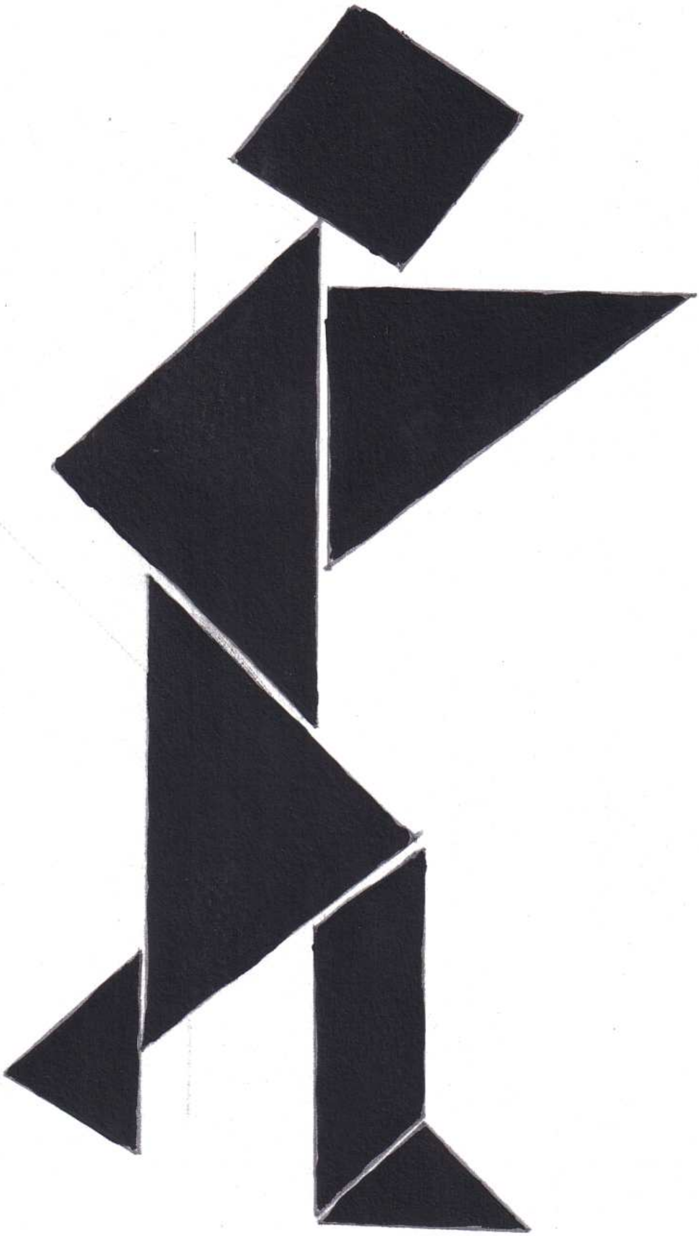

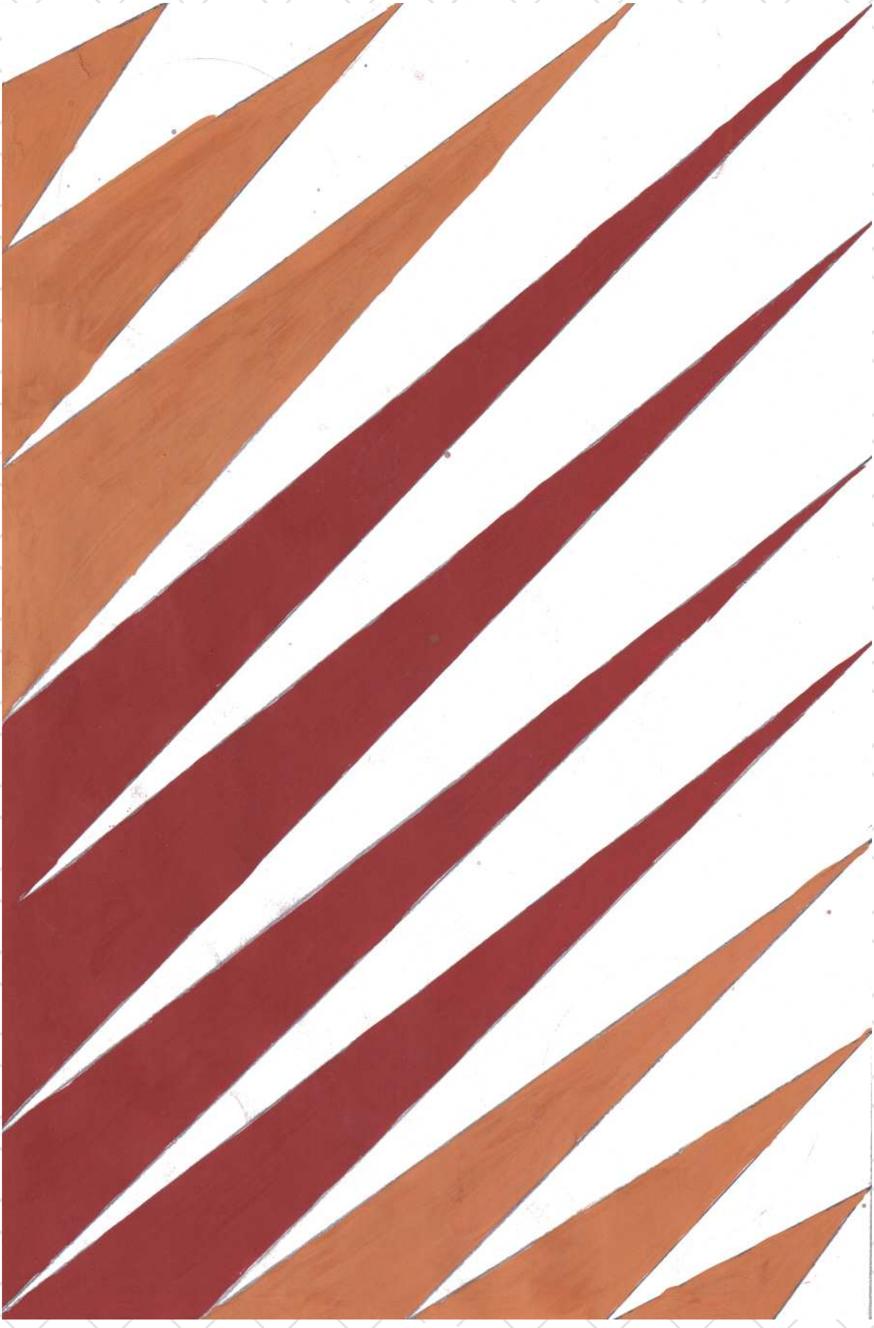

౯. పరవశం

పరిచయమైన పరవశం

పాతిక రోజుల్లో మాయం

దూరమైన నవ్వు

దగ్గరైన దు:ఖం

గుర్తుకొచ్చిన క్షణం

గుండెలోతులో భారం

కన్నురెప్పలను తడిమిన కన్నీరు

మురిపెం లేని ఎదలోతు

మరువలేని ప్రేమ తరుణం

కరిగిపోదు ప్రేమ కావ్యం.

౮. బంధనం

భయాందోలనలతో అధైర్యురాలివవ్వకు
కళ్ళు మూసుకుపోయిన కామాంధులున్నారు
కనికరం లేని మూర్ఖులున్నారు.

చక్కని చిక్కని త్రాడును అల్లుతున్నాడు సాలెపురుగై
బంధించడానికి సిద్ధమైన రాక్షసుడై
ఓ మగువా! బంధనాల్లో చిక్కకు అబలవై.

౨. జీవితం

ప్రతి శ్వాసలో పట్టుదలను దాచాను
చిరునవ్వుతో కాలాలు గడిపాను
కన్నీటిలో ఆనందాన్ని వెతికాను
చిన్నిజీవితంలో చిత్రాలను చూశాను.

౧౦. సర్దుబాటు

ఇల్లంత ఇరుకాటం

ఓదార్పుతో కుటుంబం

సంపాదన లేని జీవితం

సర్దుబాటుతో సుఖాంతం.

11. గెలుపు

అభిమానంతో ఆదరించి

ఆకలి బాధతో ఆలోచించి

ప్రయత్నాలతో ఫలితం కోరి

గమ్యాన్ని ఒడిచేర్చుకొని

గగనమై నిలిచా.

12. రాజ్యం

రంకెలేసుకొని రాజ్యం ఏలుడు కాదు
రాసిపెట్టుకో రానున్న రోజుల్లో ప్రశ్నగా ఉంటావు,
జవాబులేని నీకు జాజిరి ఆటలు ఎందుకు
జాలి ఉన్న గుణం అయితే జోలె పట్టుకో,
జాజికాయ అంత పొగరున్నా
జల్లెడ పట్టి తిరుగు,
గొంతు చించుకొని అరుస్తున్నా
గోడమీద బల్లి కూడా పలకదు,
మంచి చేస్తే మరువరు నీ ప్రజలు
నిలిచిపోతావు తమ ఎదలో తారవై.

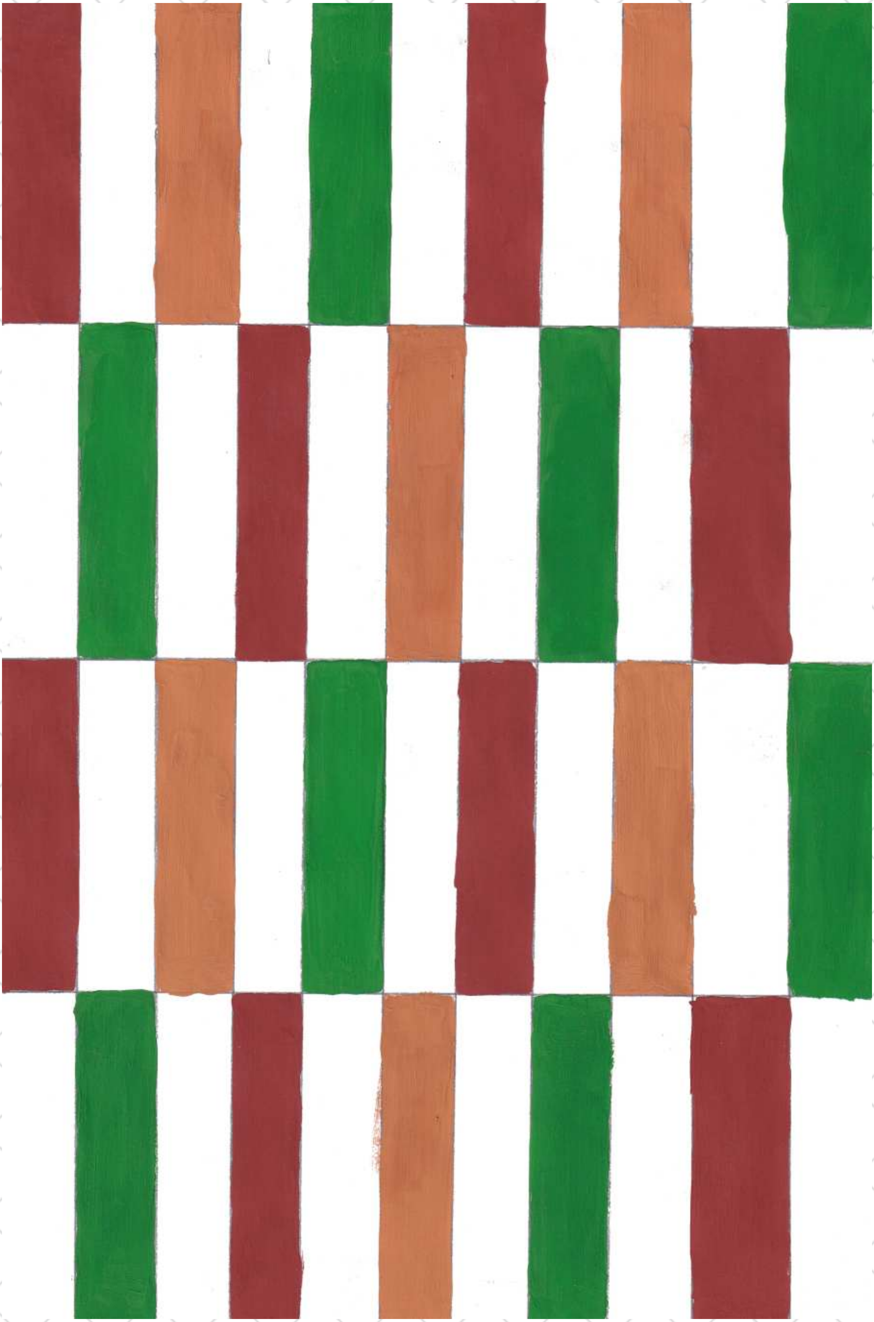

౹౩. సమాజం

కన్నవారి మాట కష్టం

పొరుగువారి మాట వేదం,

వెంటాడుతున్న మాటలు

సమాధానం ఇవ్వలేని మనస్సు,

చప్పట్లతో చాటింపు

హింసించే మృగాలు,

ఆదరించే మనస్తత్వాలు

చులకన చేసే వ్యంగ్యలు,

కాకులాయనమ్మ కాలం

గుడ్డిదాయెనమ్మ లోకం.

14. లోకం

అర్థం లేని జీవితాలు

అంతులేని ప్రశ్నలు

జవాబులేని వేదనలు

దారితప్పిన చూపులు

మతిలేని మనసులు

మచ్చున్న మనుషులు.

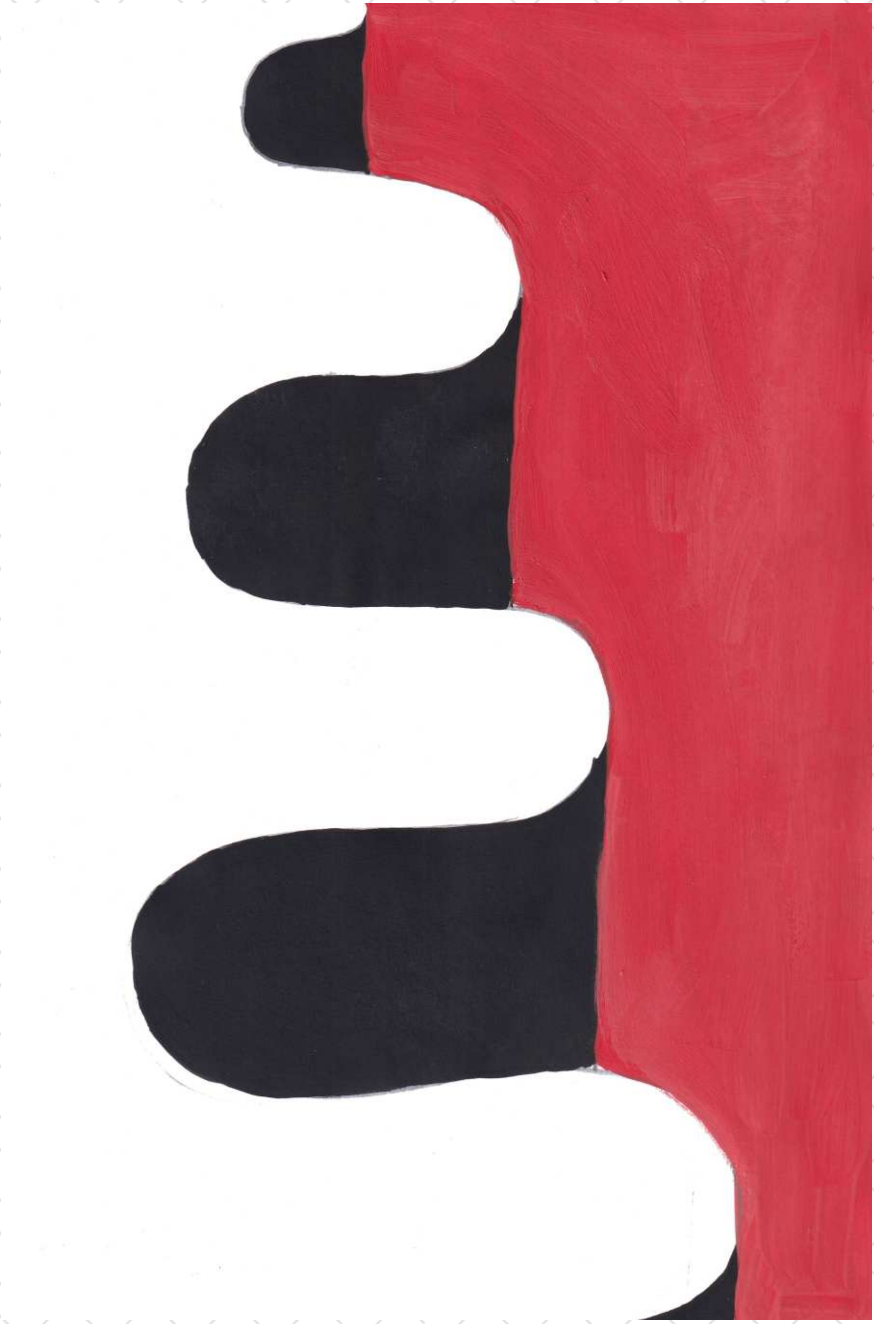

15. గల్ఫ్‌లో నాన్న

గుండెలోని బాధను
గుడిలో చెప్పినా తీరలేదు,
మదిలో ఎడబాటును
మధ్యలో ఆపినా కుదరలేదు,
దూరంగా ఉన్న తండ్రి
బాధను చూడలేను,
ఎదురొచ్చిన ప్రతి కష్టాన్ని
ధైర్యంగా ఈదుతాను,
చదువులో రాణిస్తూ
ఆటలలో గెలుపొందుతాను,
తండ్రి ఆశయాన్ని నిలబెట్టి
శిఖరం ఎత్తున నిలుస్తాను.

౧౯. వర్ణం

విగ్రవీగిన తెలుపు

చింత చెందిన నలుపు

రాచి రంపాన పెట్టినా

వెనుతిరగని నలుపు

ఎంత ఎగసిపడినా పనికిరాని తెలుపు.

17. నేనెరుగలేదు

మల్లెపువ్వులు మధురమని నేనెరుగలేదు
కనకాంబరంలోని కమ్మదనం నేనెరుగలేదు
చామంతి పువ్వులోని చల్లదనాన్ని నేనెరుగలేదు
బంతిపువ్వులాంటి బంధాన్ని నేనెరుగలేదు
గులాబిపువ్వులోని మమకారాన్ని నేనెరుగలేదు
పొద్దు తిరుగుడు పువ్వులోని అందాన్ని నేనెరుగలేదు
నేరేడుకాయలోని తిమతిమని నేనెరుగలేదు
జామకాయలోని జాలిని నేనెరుగలేదు
సీతాఫలంలోని సిత్రాలను నేనెరుగలేదు
మామిడిపండులోని మాధుర్యాన్ని నేనెరుగలేదు.

౧౮. చెదిరిన స్వప్నం

పగిలిన ఆశలు

విరిగిన స్వప్నాలు

చెల్లాచెదురైన హృదయాన్ని

పెంచుకున్న బంధుత్వాన్ని

మొరటుబారిన మౌనాన్ని

శూన్యమే బోధిస్తుంది.

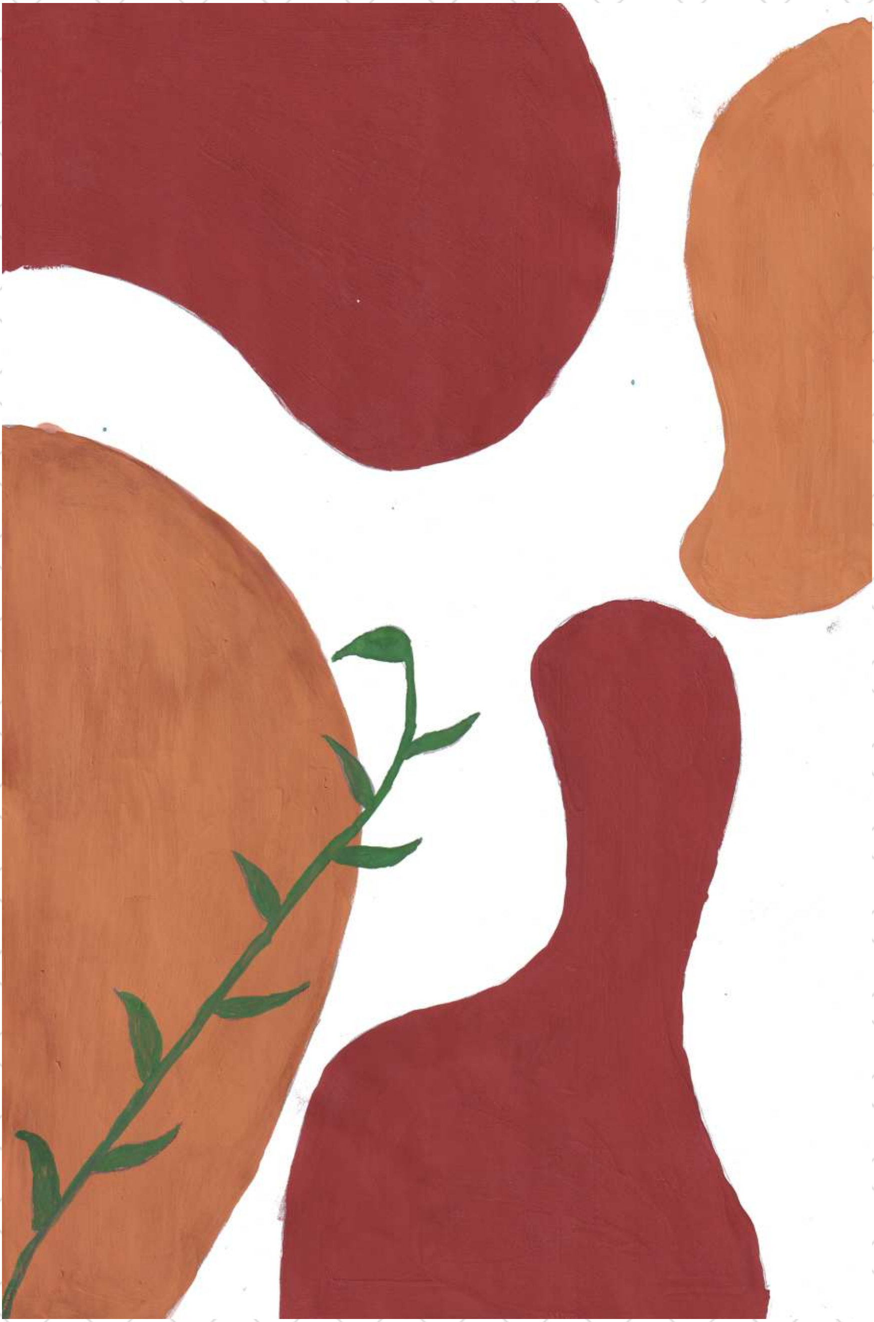

౧౨. మది

మనస్సు గందరగోళం

మాట తడబాటు

మది ఎడబాటు

దూరం అలవాటు

బాధ బరువు

కళ్ళు ఎదురుచూపు

ఎదురైన క్షణం

ఎంతో ఉత్సాహం.

౨౦. మైమరపు

చిరునవ్వు నవ్వుకుంటూ

చిన్నంగా పోతుంది

ఆమెను చూసిన సందే

సతమతమాయె నా మది

కనుచూపు చిత్రమే కావచ్చు

చిందర వందర చేసింది

ఆమె మధుర గానం

మరువలేనంత మైమరపించింది.

21. చిట్టి గుండె

కంచిపట్టు చీరకట్టి

కాలికి గజ్జెకట్టి

చేతినిండా గాజులెట్టి

కంటికి కాటుకెట్టి

శిరస్సున సింధూరమెట్టి

సిగల మల్లెపూలనెట్టి

చిరునవ్వు నవ్వుకుంటూ

సిన్నంగ పోతుంటే

ఈ చిట్టిగుండె

చిత్రాల పాలాయె.

౨౨. తలరాత

చెట్టుని పట్టి ఊపితే పండు రాలినా
పుస్తకాన్ని చదివి జవాబొచ్చినా
పరీక్షకు దేవుణ్ణి ఎంత మొక్కినా
ప్రభుత్వ ఉద్యోగం నీ రాతలో ఉంటదా?

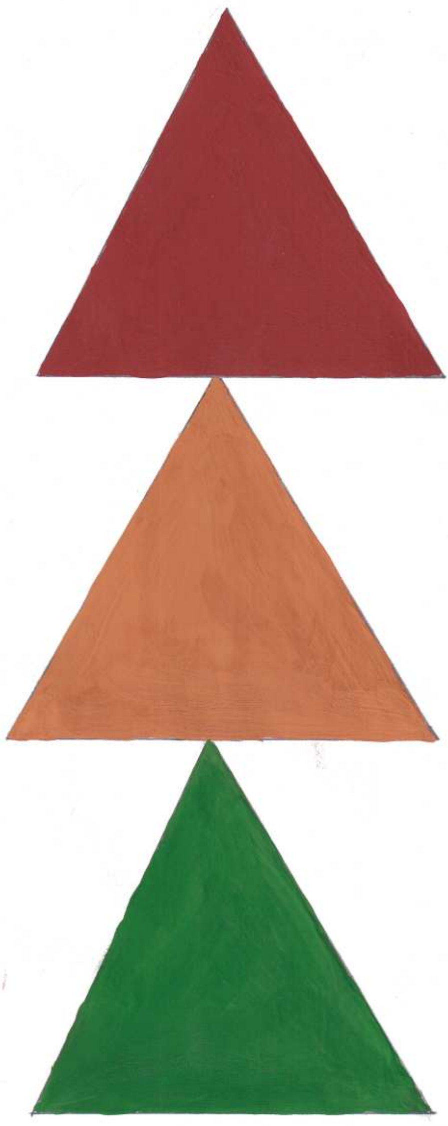

౨౩. జవాబు

పడి పడి పరుగులు తీసి

పర్వతాలను అధిరోహించి

ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇచ్చి

మరపురాని జ్ఞాపకాన్ని తెచ్చి

ఆదరించే మదిలో

ఒక అద్భుతాన్నై నీ ముందు నిలిచా!

౨౪. కృషి

వంద ఎకరాల ఆసామి

వనవాసం చేశాడు

వస్త్రాలు మాసినా

ధరణి శుద్ధి చేశాడు

డొక్కలెండి కిందపడినా

పైరుగొంతు తడిపాడు

హలము పట్టి నడుమొంచినా

నవలోకం మెచ్చలేదు.

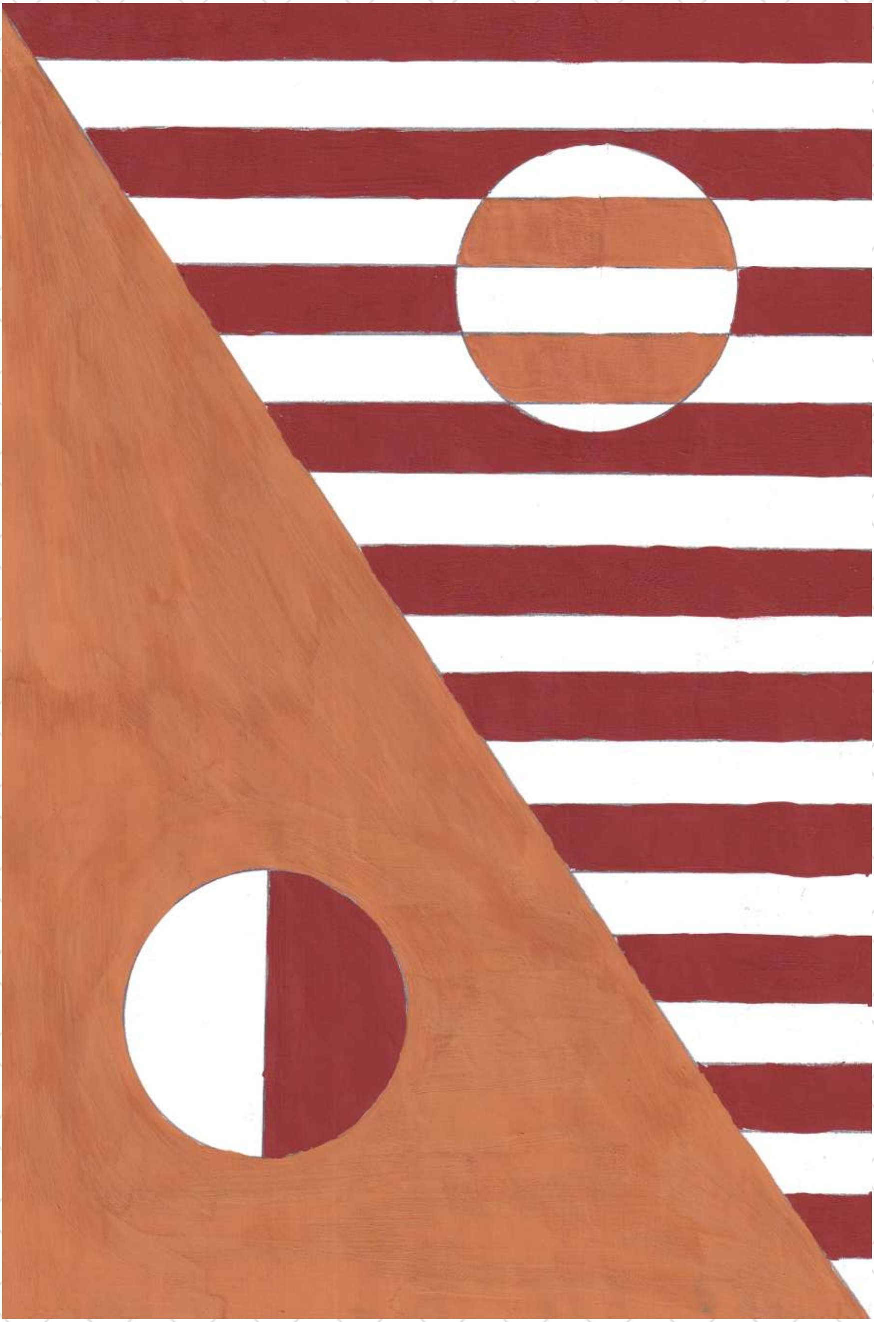

౨౯. ప్రేమతో పిన్ని

చిత్రమైన చిన్నవాడు

అమ్మమ్మకు సంతోషం వాడు

ముద్దు ముద్దు మాటలతో

ఎదలోతుల్లో ప్రేమను నింపాడు

వస్తున్నాడంటే ఆనందం

ఉప్పొంగే సంతోషం

లేత చెక్కిల్ల వాడినవ్వు

ప్రతిబింబిస్తుంది కనులముందు.

౨౯. అబల

మూడు ముళ్ళ బంధంతో
ముత్యంలా చూస్తారనుకున్న
కానీ, ముసుగువేసి మూసేసారు.

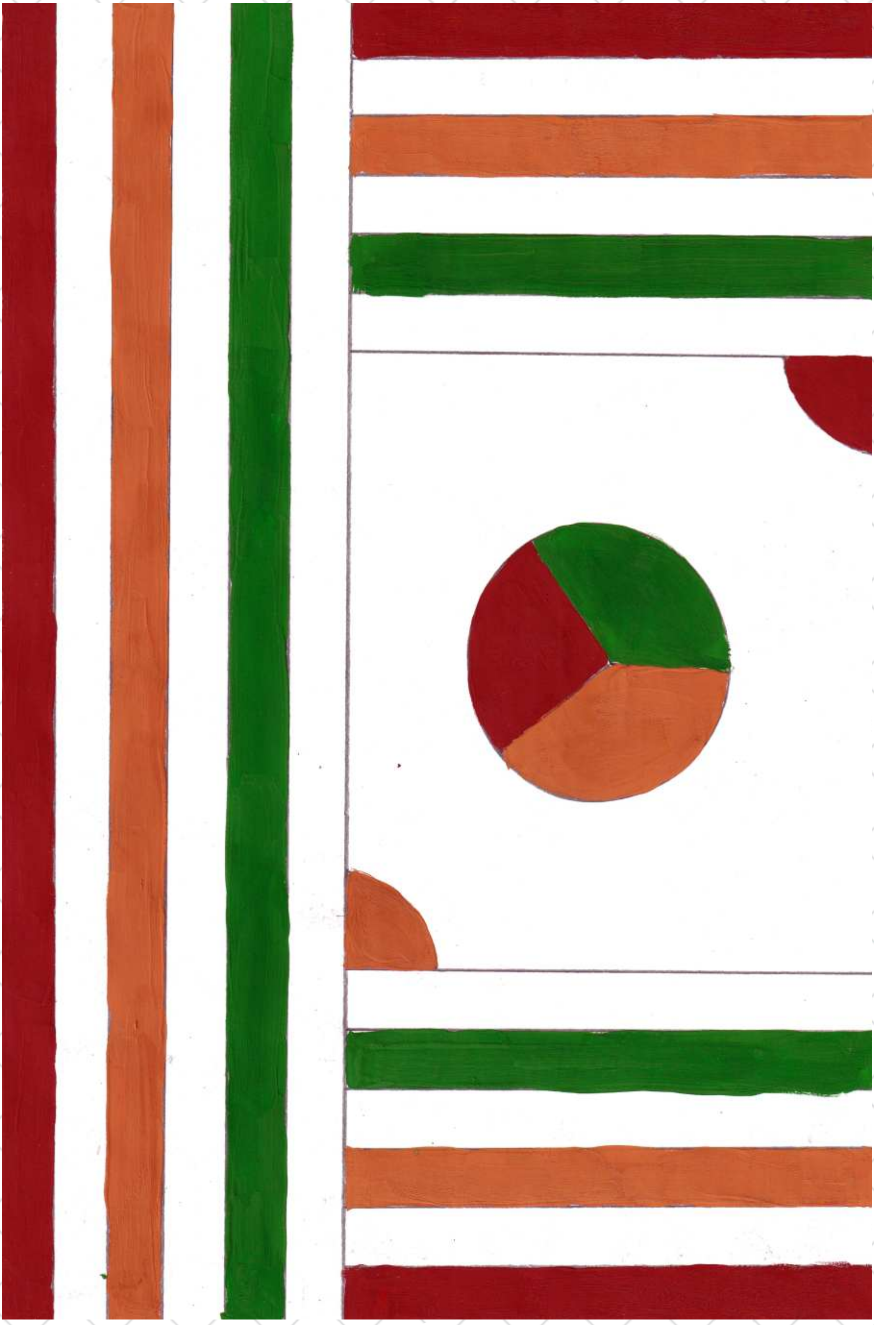

౨౮. హద్దు

ఆశకి ఆలోచన

అహంకారానికి అదుపు

పొగరుకి సమాధానం

పోరుకు సహనం

చంచలానికి ఏకాగ్రత

గర్వానికి వినయమే హద్దు.

౨౮. మాయ

మది ఆలోచన మరువలేక

పారద్రోలే ప్రయత్నంలో ఉంది

నాలోని ప్రతీ అన్వేషణ

ఆశల వలలో చిక్కుకుంది

మది కర్తవ్యం వహించలేక

మసకబారి కనుమరుగైంది.

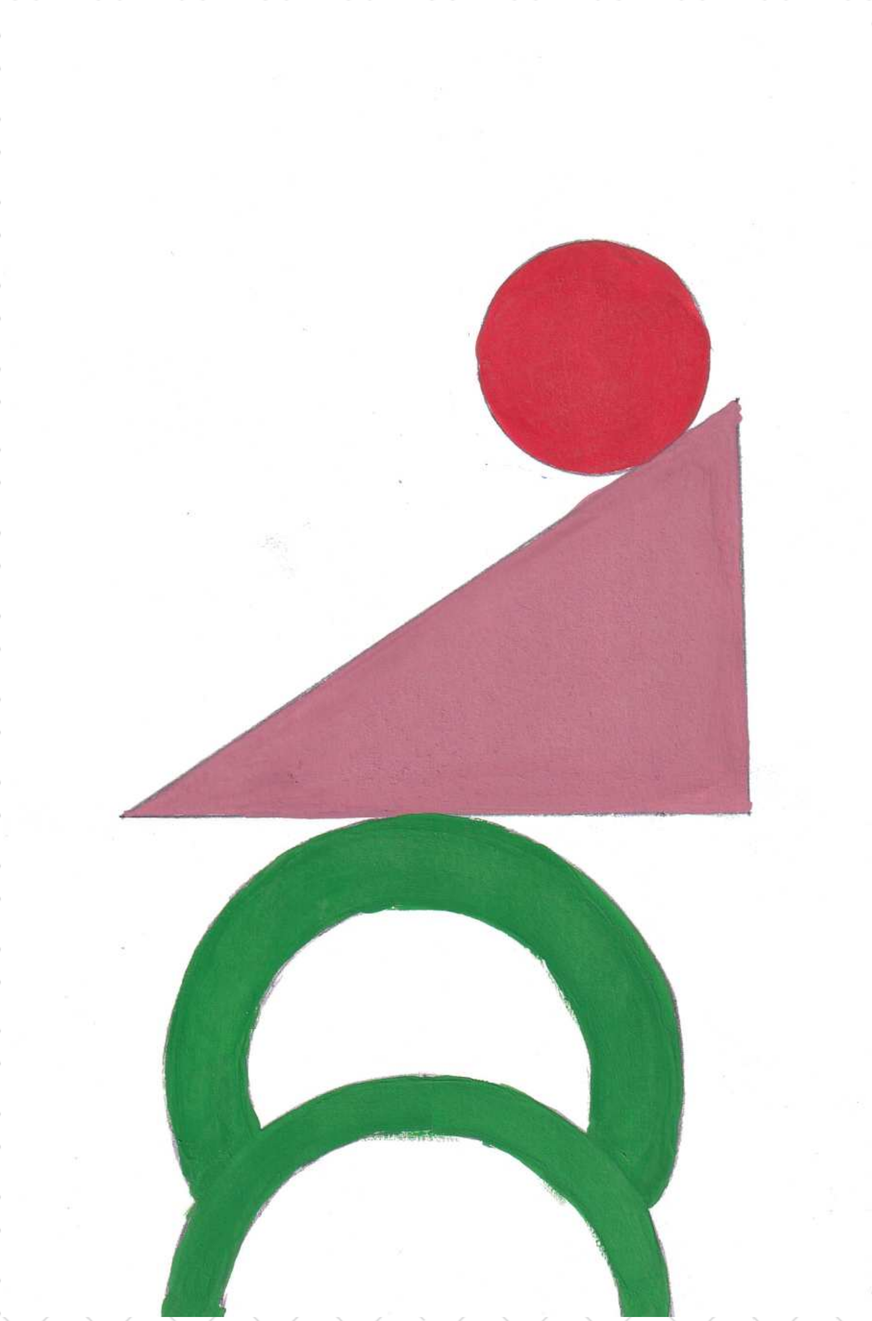

౨౨. ఒంటరి పోరాటం

సమయంతో పనిలేదు

చెమటోడ్చి శ్రమించడం తప్ప

వేరొకరి మీద ఆశలేదు

తనకు తాను జీవించడమే తప్ప

కాలం కష్టపెడుతుంది

పోరాడమని ముందుకు నెడుతుంది.

౩౮. యవ్వనం

యవ్వనంలో నువ్వు

మతిస్థిమితంలేని నా మది

హడావిడిలో నేను

అద్భుతంలో నువ్వు

నిన్ను చూసిన ఆ క్షణం

కరిగెనే నా హృదయం సగం

మువ్వల సవ్వడి విన్న నిమిషం

ఆగమాయనే నా ఎద ప్రాయం.

౩౧. తాను

గోరుముద్దలతో తాను
వద్దని మారంతో నేను
బాధను దాచుకున్న తాను
ఆవేదనను తెలుసుకోవాలని నేను
అల్లరితో అలరించే నేను
నవ్వులతో మురిసిన తాను
చిన్న చిన్న విజయాలతో నేను
ఉప్పొంగిన సంతోషంతో తాను
కష్టాలను దాటాలని నేను
కష్టమే రానీయకూడదు అని తాను
సన్మానస్థాయిలో నేను
పది మందికి చెప్పే బాటలో తాను.

32. అమ్మతనం

నిన్ను మోసిన నవమాసాలు

చిగురించిన తలుకు తలుకు తారలు

పిండం పసిడిబొమ్మాయె

ఆనందం హరివిల్లాయె

ఆత్మీయుల పలకరింపు

బాంధవ్యానికి గుర్తింపు.

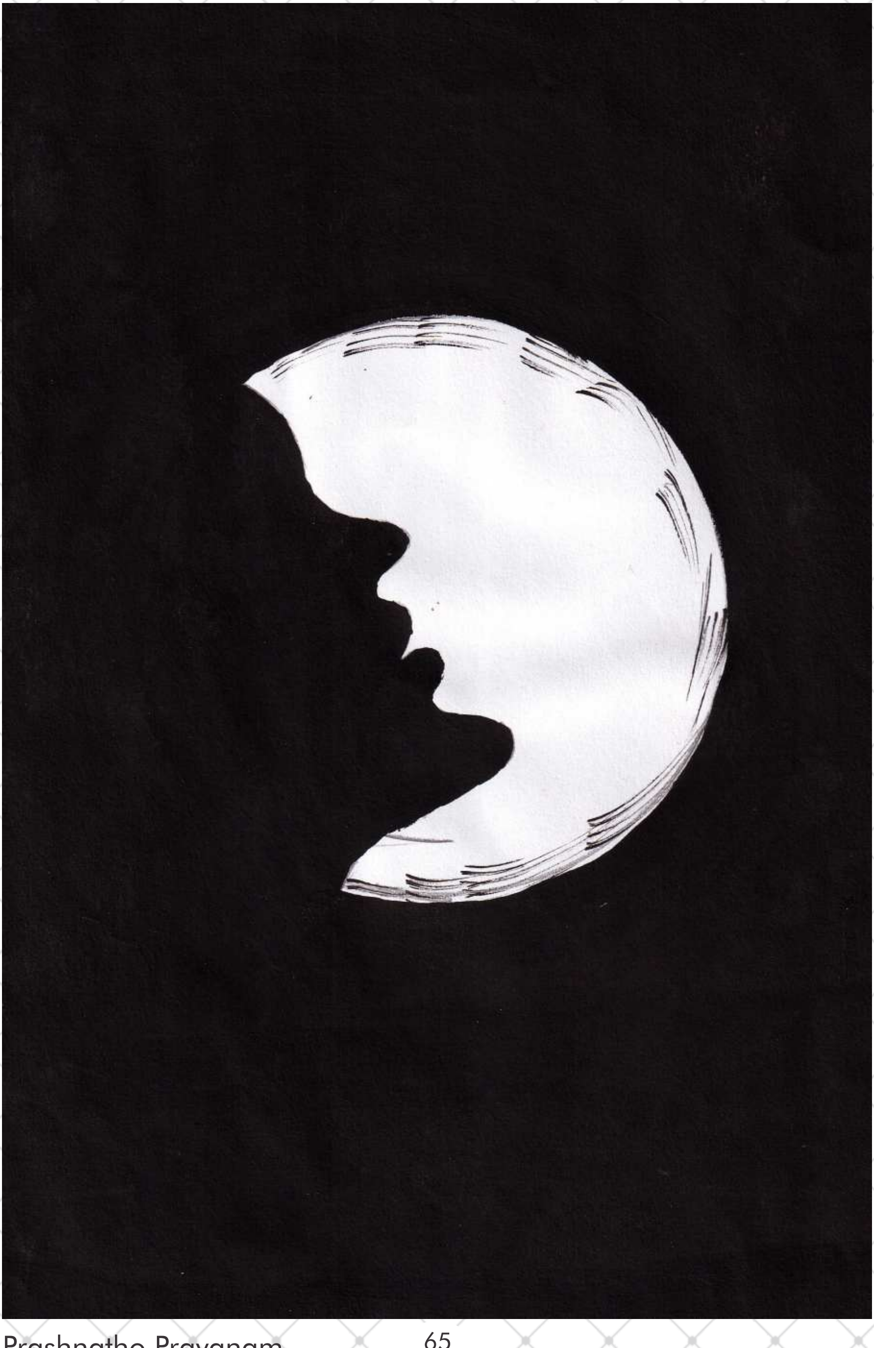

౩౩. నమ్మకద్రోహం

కారణాలు వెతికే ప్రేమతో

అల్లుకుపోయిన మల్లెతీగని తెంపుకొని

చెడు ప్రయాణం చేస్తున్నావు.

చెదిరిపోని జ్ఞాపకాలని ఇచ్చి

ఎదలోతులో బాధను మిగిల్చి

పైస పైశాచికంలో పడి

ఒంటరిదాన్ని చేసి

నిశిలో వదిలి వెళ్ళిపోయావు.

౩౪. ఆమె

ఎక్కడ పుట్టిందో తెలియదు

ఎక్కడ ఉందో తెలియదు

చూసిన సమయం

సుదీర్ఘమైన ఆలోచన

హృదయంతో సంభాషణ

స్వప్నంలాంటి సొగసు

చక్కని చంద్రబింబం

మచ్చపెట్టడానికి ఆస్కారం లేని

ఇంద్రలోకపు యువరాణి

కన్నుల్లో మెరిసిన ఒక అద్భుతం.

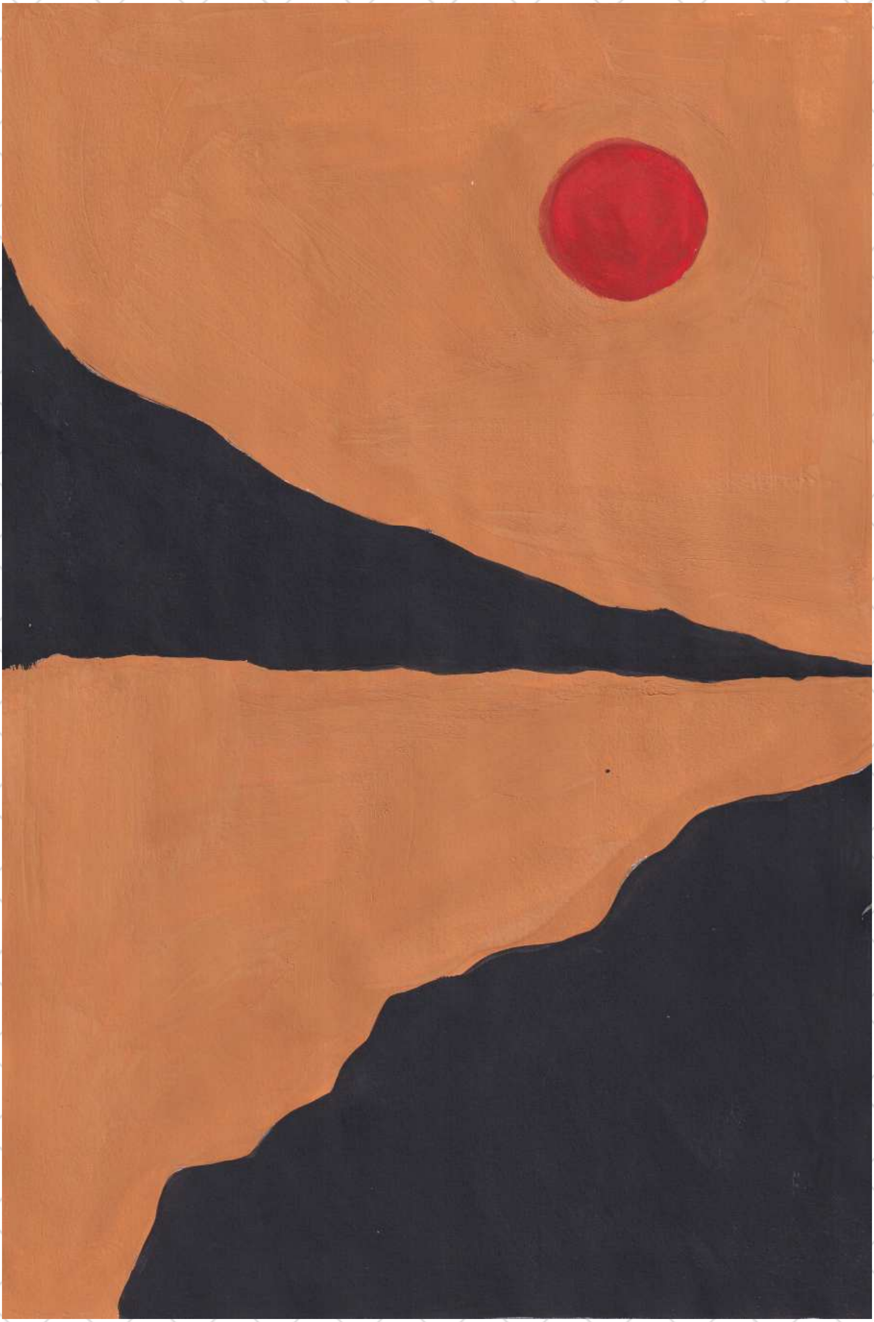

౩౯. వర్షం

చినుకు చినుకు వాన

చిత్రాల వాన

విచిత్రముగా కురిసిన వాన

వరదలు పొంగించే వాన

వాగులను నింపే వాన

పరవల్లు పొంగే వాన

కొత్త నీటిని తెచ్చే వాన

కొందరిని తీసుకుపోయే వాన

ఇండ్లను ముంచెత్తే వాన

ముసలి వాళ్ళను వణికించే వాన

పెద్ద పిడుగులకు గురిచేసే వాన

చావును రుచి చూపించే వాన.

౩౯. అనుభవం

బాధను భరిస్తూ

ఆనందాన్ని అనుభవిస్తూ

దు:ఖాన్ని దాచుకుంటూ

ప్రేమగా పలకరిస్తూ

శత్రువులను ప్రేమిస్తూ

అంధకారాన్ని నెట్టేస్తూ

జీవిస్తున్నా జీవితం.

౩౮. ఆశ్చర్యం

ఏమిటి ఈ ఆశ్చర్యం?

నన్ను ఆహ్లాదకారున్ని చేస్తుంది

ఏమిటి ఈ సంతోషం?

నన్ను ఆకాశం వైపు నెడుతుంది

ఏమిటి ఈ పరిచయం?

నా మది నిన్ను తలుస్తుంది

ఎందుకో తెలియని ఆరాటం

ఎక్కడా చూడని అద్భుతం.

౩౮. బంధం

బంధాలు బరువైపోయే

బాధ్యతలు భారమైపోయే

ప్రేమ గుడ్డిదైపోయే

ఆకాశం లాంటి గుండె ఆవిరైపోయే

గౌరవం గాలిలో కలిసిపోయే

జ్ఞానం మట్టిలో ముగిసిపోయే

జీవితం జీర్ణించుకోలేకపోయే.

౩౨. అంధులు

వావి వరుసలు తెలియని లోకం

క్రూర మృగాల్లా మారుతున్న ఈ సమాజం

మహిళలకు సంరక్షణ లేదు

పసిపాపలకు జీవితం లేదు.

౪౦. హృదయ వ్యధ

రక్తంతో ప్రవహించే నా ఎద

నీటి ప్రవాహం అయ్యే

నరాలలో నీరు మొత్తం నిండిపోయే

గుండెలో అలజడి ఎగసిపడే

ప్రశ్నకై పరుగులతో నా కళ్ళు ఉరకలు వేస్తే

నాలుగు గదులు మూసుకుపోయే.

౪౧. నా పాట

అమ్మ, నాన్న సత్తువతోనే
వెల్లి విరిసిన ఆనందం
ఓ కవినైన నేను
కవిత్వమే ప్రాణం అనుకున్న
రేయి అనక పగలు అనక
రాసిన నా పుస్తకమే
ప్రశ్నతో ప్రయాణం
ఓ కవినైన నేను
కళ్ళముందు జరిగినవే వర్ణించాను
మాయ మాటలు చెప్పిన వారి
మర్మమే ఎరుగలేను
ఓ కవినైన నేను
పుస్తకమే రాసాను
పట్టుదలతో సాధించి
గమ్యమే నే చేరుకున్నా
ఓ కవినైన నేను
ఇష్టపడి రాసిన నా పుస్తకమే
ప్రశ్నతో ప్రయాణం

About the Author

Anjali Etukala is from Rampoor, Armoor mandal, Nizamabad district. She did her schooling from ZPHS, Mirdhapally and intermediate from TSMSCC, Armoor and is currently pursuing B.A III year from TGSWRDC(W), Nizamabad. She loves to engage herself in dance and sports activities besides reading books. Her favourite sport is Kabbadi. This is Anjali' s very first book which is a confluence of poetry and illustrations. The title of the work, "Prashnatho Prayaanam"reflects on the conditions in the society about which the poet sensitises herself in the most powerful ways. She feels that the ideas of love, hatred, jealousy, betrayal and friendship must be dealt by an individual with much patience. In the process of learning and unlearning, the young poet takes her readers through the journey of her poetic, aesthetic and moral enquiry.

SCHOOL OF
EMERGING WRITERS

Telangana Social Welfare
Residential Educational Institutions Society

9 789348 512215